



# A HELYI KÖZFORGALMÚ VASUTAK MŰSZAKI ELŐÍRÁSAI

*Nemzeti előírás*

**Dokumentum száma: VME-50-NE-2024/1-v1.0**

## VMB NHVR Albizottság

Elnök: **Dr. Szabó Géza**

Tagok:

- Dr. Döbrei István
- Héri József
- Ignác József
- Dr. Kiss Csaba László
- Radócz Csaba József
- Vajda Szabolcs Béla
- Miklós István
- Montlika Gábor
- Pongor Csaba
- Benda György
- Egyed Ferenc
- Huschek-Juhász Erika
- Kalló Róbert
- Bertalan Zsolt
- Bayer Péter
- Meggyes Gábor
- Juhász János
- Dr. Németh Zoltán Ádám
- Dr. Kanda Imre
- Mészáros Tamás (PÓTTAG)
- Kozák József (PÓTTAG)
- Somodi Mátyás (PÓTTAG)
- Kókai Béla (PÓTTAG)
- Mándy Gábor (PÓTTAG)

Szakértő:

- Darai Lajos

## I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

### 1 Verziókövetés

Kiadott verziók			
VERZIÓ	DÁTUM	VÁLTOZTATÁS	VMB HAT.SZÁM
tervezet	2024. 11. 20.		Szakmai egyeztetésre

tervezet

## 2 Tartalomjegyzék

VMB NHVR Albizottság.....	2
I. ÁLTALÁNOS RÉSZ.....	3
1 Verziókövetés.....	3
2 Tartalomjegyzék.....	4
II. TARTALMI RÉSZ.....	6
1 Általános rendelkezések.....	6
2 HKVME hatálya.....	6
2.1 HKVME hatálya alá tartozó vasutak:.....	6
2.2 Személyi és tárgyi hatály.....	7
2.3 HKVME célja és alapvető szabályai.....	7
3 Vasúti létesítmények és járművek tervezése.....	8
3.1 Tervdokumentációra vonatkozó speciális követelményei.....	8
3.2 Akadálymentesítési követelmények.....	8
3.3 Komplex tervezés.....	8
3.4 Ellenőrző- forgalomirányító, jelző- és biztosítóberendezések szerkezeti elemei ..	8
4 Vasúti építmények és járművek tervezése és üzemeltetése.....	9
4.1 Általános előírások.....	9
4.2 Feltétfüzetek.....	9
4.3 Megvalósulási tervek és üzemeltetési dokumentáció.....	10
4.4 Üzemeltetés, karbantartás, műszaki dokumentumok.....	10
4.5 Felügyeleti rendszer.....	11
4.6 Hatósági engedéllyel nem rendelkező létesítmények nyilvántartása.....	11
4.7 Forgalmi utasítások, végrehajtások.....	11
4.8 Eltérő vasúti pálya működtető és vasúti szolgáltató esetére vonatkozó előírások	11
5 A HKVME hatálya alá eső vasúti pálya keresztezése és megközelítése.....	12
5.1 Vasúti pálya keresztezése, megközelítése.....	12
5.2 Vasút keresztezése és megközelítése úttal, gyalogúttal, kerékpárúttal, közúti gyalogos felül-, aluljáróval.....	13
5.3 Vasút keresztezése és megközelítése más vasúttal.....	17
5.4 Vasút keresztezése és megközelítése szállítópályával.....	17
5.5 Vasút és vízfolyás keresztezése és megközelítése.....	18
5.6 Vasút keresztezése és megközelítése csővezetékekkel.....	18
5.7 Vasút keresztezése és megközelítése gyengeáramú vezetékkel.....	19
5.8 Vasút keresztezése és megközelítése nagyfeszültségű vezetékkel.....	19
5.9 Vasút keresztezésével és megközelítésével kapcsolatos létesítmények ellenőrzése és fenntartása.....	20
6 Vegyes rendelkezések.....	20



III.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	21
1	Hatálybalépés.....	21
2	Hatályon kívül helyező rendelkezések.....	21
3	-.....	21
4	Átmeneti rendelkezések.....	21
5	-.....	21

tervezet

## II. TARTALMI RÉSZ

### 1 Általános rendelkezések

- (1) A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 30. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a Vasúti Műszaki Bizottságról, a vasúti műszaki előírások és a szakmai állásfoglalások kidolgozására és kiadására vonatkozó szabályokról szóló 1/2021. (I. 7.) ITM rendeletben foglaltakra tekintettel a Vasúti Műszaki Bizottság a következő nemzeti előírást alkotta meg: Vasúti átjárhatóság hatálya alá nem tartozó **Helyi Közforgalmú Vasúti Műszaki Előírások** (Továbbiakban HKVME).
- (2) A vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló 413/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 1§ 4. pontja alapján a kölcsönös átjárhatóság követelményei nem vonatkoznak jelen HKVME hatálya alá tartozó vasutakra. Az EU rendeletek kölcsönös átjárhatóságra vonatkozó előírásai iránymutatásként, nem kötelező jelleggel felhasználhatók.
- (3) Jelen fejezet a HKVME tartalmi meghatározására, vasúti létesítmények, építmények, berendezések, járművek létesítésének, korszerűsítésének, megszüntetésének, tervezési-, engedélyezési-, használatbavételi-, üzembehelyezési-, üzemeltetési eljárásainak általános szempontjaira terjed ki a HKVME hatálya alá tartozó vasutak vonatkozásában.
- (4) Az egyes vasúti szakágakra további szakági Vasúti Műszaki Előírások vonatkoznak. Az egyes vasúti szakágakra vonatkozó egyedi VME-k a jelen VME-ben szereplő előírásoktól eltérő követelményeket is megállapíthatnak.

### 2 HKVME hatálya

#### 2.1 HKVME hatálya alá tartozó vasutak:

- közúti vasút (villamos),
- vasút-villamos és multiszegmensű pályahálózat városi (helyi) szegmensei,
- közúttól elkülönített vasút, (magasvasút, kéregvasút, mélyvezetésű vasút (metró, Millenniumi Földalatti Vasút),
- helyiérdekű vasút (HÉV),
- fogaskerekű vasút,
- trolibusz felsővezetéki infrastruktúra.

**2.1.1.** A HKVME rendelkezéseit a városi (helyi-), különálló elővárosi és felszín alatti közforgalmú vasúti pálya, a vasúti pálya tartozékai, a vasutak üzemi létesítményei és kapcsolódó iparvágányai, a vasúti járművek, valamint a trolibusz felsővezetéki infrastruktúra tervezése, kivitelezése és működtetése során kell alkalmazni, vonatkozik a tervezőkre, engedélyezőkre, tulajdonosokra és üzemeltetőkre/működtetőkre.

**2.1.2.** A különleges kötélvontatású vasutakra (sikló, sífelvonó és függőpálya) részletes műszaki előírásokat – különleges kialakításukra és üzemükre tekintettel – a HKVME nem tartalmaz.

**2.1.3.** Közúti vasút (villamos): olyan vasúti pályahálózat és azon végzett szolgáltatást magában foglaló üzem, amelynél a látra közlekedés a fő közlekedési forma (a járművezető azzal a maximális sebességgel vezeti a vasúti szerelvényt, amelyről minden a szerelvényt veszélyeztető akadály előtt biztonsággal meg tud állni). A közúti vasút közlekedhet közútban fekvő pályán, ebben az esetben a közlekedésére érvényes a 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) is.

**2.1.4.** Fogaskerekű vasút: olyan speciális pálya, ahol a felépítményben fogasléc is található; az ezen pályán, a fogasléccel mechanikai kapcsolatot létrehozva közlekedni képes jármű, illetve ezen járművek üzeme.

**2.1.5.** Metró és Millenniumi Földalatti Vasút: külső, más közlekedési ágazatok zavaraitól mentes, jellemzően alagútban, vagy elkülönített, zárt pályán üzemelő vasút.

**2.1.6.** HÉV (Helyiérdekű Vasút): olyan normál nyomtávú, nem közúti vasúti vasútüzem, amelyre nem vonatkoznak az Átjárhatósági Műszaki Előírások.

## **2.2 Személyi és tárgyi hatály**

**2.2.1.** Jelen HKVME hatálya kiterjed valamennyi, a 2.1 alpontban felsorolt vasutak pályahálózat-működtetőire, vállalkozó vasúti társaságaira, integrált vasútállalataira, tervezőire, kivitelezőire, beszállítóira, beruházóira, műszaki ellenőreire, megfelelőségértékelő szervezeteire. Jelen HKVME hatálya kiterjed a teljes vasúti létesítményekre, járművekre és egyéb alrendszerekre beleértve az alrendszerek közötti kapcsolatokat, interfészeket is.

**2.2.2.** Ezen felül a HKVME előírásai vonatkoznak mindazon létesítményekre, azok tervezőire, egyéb hatósági feladatokat ellátó szervezetekre, kivitelezőire, beruházóira, tulajdonosaira és üzemeltetőire/működtetőire, amelyek keresztezik vagy megközelítik a fent felsorolt vasúti pályákat, infrastruktúra létesítményeket, vagy egyéb módon kihatással vannak a vasúti forgalom biztonságára.

## **2.3 HKVME célja és alapvető szabályai**

### **2.3.1 Cél**

A HKVME célja, hogy

- meghatározza azokat az alapvető keretszabályokat, amelyeket a vasúti létesítmények, építmények, berendezések (továbbiakban együtt: vasúti építmények), továbbá eszközök és járművek tervezése, létesítése, korszerűsítése, átalakítása, illetve beszerzése, használata, üzemeltetése, megszüntetése, elbontása, során alkalmazni kell;
- alapul szolgáljon a 2.1 alpontban felsorolt vasutakra vonatkozó részletes műszaki és üzemeltetési előírások, szabályozások (szabványok, irányelvek, ágazati-vállalati utasítások stb.) kidolgozásához.

### **2.3.2 Alapvető szabályok**

a.) A HKVME a helyi és elővárosi közforgalmú vasutakra és az azokból kiágazó iparvágányokra vonatkozóan rögzít alapvető szabályozást.

b.) A HKVME hatálya alá tartozó vasutat, építményeket, berendezéseket és járműveket úgy kell kialakítani és üzemeltetni, hogy azok a biztonság követelményeit mindenkor kielégítsék. Ezen követelmények akkor tekinthetők teljesítettnek, ha a vasúti építmények, berendezések és járművek, továbbá az üzemeltetés a jelen műszaki előírás előírásainak – vagy, ha ilyen előírás a műszaki előírásban nincs – a technika elismert szabályainak megfelelnek. A technika elismert szabályait tartalmazzák az érvényes szakmai szabályzatok, szabványok, továbbá a hatóság által jóváhagyott feltétfüzetek, vasúti nemzeti ajánlások.

c.) A HKVME-t rendszeresen felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy figyelembe vegye a vasúti technika és tudomány fejlődését.

d.) A HKVME és a HKVME alapján elkészült szakági VME-k előírásaitól eltérni – a vasúti hatóság engedélye alapján – csak akkor lehet, ha az a biztonságot nem érinti, vagy a

biztonsági követelmények más módon kielégíthetők. Ezt az európai vasúti kockázatelemzésre és -értékelésre vonatkozó közös biztonsági módszer alkalmazásával kell igazolni.

### **3 Vasúti létesítmények és járművek tervezése**

#### **3.1 Tervdokumentációra vonatkozó speciális követelményei**

**3.1.1.** A tervezőnek a tervet minden esetben műszaki leírással kell ellátni. A műszaki leírásban a tervek műszaki ismertetőjén túl a lehető legrészletesebben be kell mutatni, hogy a tervezés során mely fejezeteket, részterveket, milyen előírások, vagy az előírások mely pontjai alapján tervezte, külön azonosítani szükséges azokat a részeket, amelyeket - szakmai előírások hiányában - a legjobb szakmai gyakorlat alapján tervezett.

**3.1.2.** A tervezőnek a szállításra kerülő tervcsomaghoz aláírt tervezői nyilatkozatot kell csatolni. A tervező az aláírásával felelősséget vállal az általa készített tervek megfelelőségéért (tervezői felelősség). A tervező abban az esetben sem mentesül a tervezői felelősség alól, ha a megrendelő a terveket elfogadta. A tervezői nyilatkozatnak tartalmazni kell az alkalmazott előírások, munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi előírások betartásáról szóló pontokat, vagy konkrétan hivatkozni kell az adott előírások megnevezését.

#### **3.2 Akadálymentesítési követelmények**

A tervezésnél különös figyelmet kell fordítani az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító akadálymentes környezet kialakítására.

#### **3.3 Komplex tervezés**

**3.3.1.** A különböző alrendszerek kapcsolódási pontjait, illetve azok működési interfészeit a tervezés során meg kell határozni és vizsgálni kell a kapcsolódó alrendszerek közötti összhangot.

**3.3.2.** A terv dokumentációnak a szakági terveken felül tartalmaznia kell az összes együttműködő alrendszer kapcsolódási pontjait (interfészeit), azok együttes működésének vizsgálati eljárásait.

**3.3.3.** A szakági tervezőknek a tervezés során az interfészek esetében egyeztetési kötelezettségük van.

#### **3.4 Ellenőrző- forgalomirányító, jelző- és biztosítóberendezések szerkezeti elemei**

A vasúti ellenőrző-, forgalomirányító, jelző- és biztosítóberendezések szerkezeti elemeire az építési termékekre vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni.



## 4 Vasúti építmények és járművek tervezése és üzemeltetése

### 4.1 Általános előírások

Vasúti építmény létesítéséhez, átalakításához, használatbavételéhez, megszüntetéséhez bontásához, vasúti jármű gyártásához, üzembehelyezéséhez a vasúti közlekedésről szóló törvényben szabályozott hatósági engedély szükséges.

### 4.2 Feltétfüzetek

**4.2.1.** A HKVME hatálya alá tartozó vasutakon még nem létesített vagy nem alkalmazott biztonságkritikus funkciót, annak megvalósítási követelményeit, jellemzőit feltétfüzetben kell összefoglalni. A feltétfüzet nem tartalmazhat a vonatkozó jogszabályokkal, Vasúti Műszaki Előírásokkal ellentétes követelményeket.

Amennyiben az alkalmazás egyedi és nem ismétlődő célú, e követelmények feltétfüzeti specifikáció helyett a létesítésre vonatkozó engedélyezési tervcsomag részeként is megadhatók. Az engedélyezési terv részeként elkészített specifikáció nem válik általános érvényű, általánosan használható feltétfüzeté; az alkalmazása csak az engedélyezési terv alapjául szolgáló munkáknál lehetséges.

**4.2.2.** A feltétfüzetben (vagy az engedélyezési terv részeként megadandó specifikációban) megfelelő részletességgel kell megadni a berendezés vagy alrendszer funkcionalitását és műszaki paramétereit ahhoz, hogy a gyártó vagy a létesítésért felelős szervezet a berendezést vagy alrendszert a pályahálózat-működtető további, a fejlesztésre irányuló műszaki közreműködése nélkül elkészíthesse és telepíthesse. A műszaki és funkcionális követelmények mellett meg kell adni az egyes funkciókra vonatkozó elvárt funkcióbiztonságot is.

**4.2.3.** A feltétfüzet (vagy az engedélyezési terv részeként megadandó specifikáció) adott vasúti pályahálózaton a pályahálózat-működtető hozzájárulásával alkalmazható.

**4.2.4.** A pályahálózat-működtető a hálózatán alkalmazott, érvényes feltétfüzetekről nyilvántartást vezet; a nyilvántartást nyilvánosan elérhetővé teszi. A pályahálózat-működtető az érvényes feltétfüzeteket – előre nyilvánosságra hozott feltételek mellett – a feltételeket teljesítők számára átadja.

A pályahálózat-működtető köteles a feltétfüzeteket a jogszabály változásoknak, és megváltozott Vasúti Műszaki Előírásoknak megfelelően folyamatosan felülvizsgálni és szükség esetén aktualizálni és a hatóságnak ismételt jóváhagyásra benyújtani.

Egy adott pályahálózat-működtető által jogszerűen használt feltétfüzetet egy másik pályahálózat-működtető alkalmazásra – annak adott pályahálózaton való alkalmazhatósági vizsgálata után – a pályahálózat-működtetők átadás-átvételre vonatkozó megállapodása alapján átvehet. A bevezetés és alkalmazás felelőssége az átvevő pályahálózat-működtetőé, a felelősség nem utalható vissza a feltétfüzetet eredetileg bevezető pályahálózat-működtetőre. Az így létrejövő feltétfüzetet a hatóságnak jóváhagyásra be kell nyújtani.

**4.2.5.** A korábbi eljárásokban az adott időpontban a hatóság által jóváhagyott vagy elfogadott, vagy egyeztetett feltétfüzetek – amennyiben azok tartalmát a pályahálózat-működtető az aktuális jogszabályi környezet és aktuális Vasúti Műszaki Előírások figyelembevételével továbbra is érvényesnek tartja és alkalmazni kívánja – továbbra is alkalmazhatóak a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése mellett.

**4.2.6.** Annak a rendszernek vagy berendezésnek, amelyre feltétfüzet vagy engedélyezési tervi specifikáció vonatkozik, a feltétfüzeti vagy specifikációs megfelelést független megfelelőségértékelő szervezetnek megfelelőségértékelési eljárásban igazolnia kell.

A megfelelőségértékelés vonatkozhat:

- általános megfelelési esetekre (terméktanúsítás) vagy
- konkrét beépítés megfelelésére (alrendszer tanúsítás).

### **4.3 Megvalósulási tervek és üzemeltetési dokumentáció**

**4.3.1.** A vasutak üzemeltetői kötelesek a végleges jellegű vasúti építményekről a mindenkor fennálló, tényleges állapotot feltüntető tervdokumentációk – ún. megvalósulási tervek – elkészítéséről és azok folyamatos frissítéséről, helyesbítéséről gondoskodni. E tervdokumentációk tartalmának valóságát az üzemeltető és a terv helyesbítését (készítését) végzők záradékával kell valamennyi tervpéldányon igazolni. A megvalósulási terveket és az üzemeltetéshez szükséges egyéb dokumentumokat elektronikusan is át kell adni az üzemeltető/működtető részére a műszaki átadás-átvételi eljárás során.

**4.3.2.** Új berendezések használatba vételénél a berendezés vagy teljes rendszer szállítójának teljes, a rendszer minden önálló elemére is kiterjedő karbantartási és hibaelhárítási dokumentációt kell szolgáltatnia az üzemeltető számára és amennyiben az információk több dokumentumban vagy helyen kerülnek megadásra, összefoglaló listát kell készítenie az információk részletes elérési módjáról.

**4.3.3.** A karbantartási, hibaelhárítási információkon túl a berendezéshez, rendszerhez szolgáltatni kell a vonatkozó biztonságreleváns alkalmazási feltételeket (a feltételek hiánya esetén annak deklarációját, hogy ilyenek nem léteznek). Ezeket az információkat az esetleges átalakításokért, módosításokért felelős üzemeltetői szervezetnek kell (elektronikusan is) tárolnia és kezelnie.

**4.3.4.** Az üzemeltető/működtető nem tehető felelőssé a szállító által átadott karbantartási és hibaelhárítási információk elégtelenségéből származó következményekért.

### **4.4 Üzemeltetés, karbantartás, műszaki dokumentumok**

**4.4.1.** A vasúti pályahálózat működtetőjének gondoskodnia kell az infrastruktúra közlekedésbiztonságot kielégítő, üzemképes állapotáról, a berendezések tényállapotnak megfelelő dokumentációjáról és a szükséges nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatok ellátásáról.

**4.4.2.** A berendezések tényállapotú dokumentációját elektronikus formában is biztosítani kell. Papíralapon csak indokolt esetben lehet dokumentációt fenntartani, de a pályáüzemeltetőnek törekedni kell az elektronikus dokumentáció felé történő elmozdulásra.

**4.4.3.** A vasútállomásnak rendelkeznie kell a biztonságos működéséhez szükséges, technikai berendezések működésével összhangban lévő, tevékenységhez illeszkedő utasításokkal, melyek alapján a karbantartási és műszaki felügyeleti tevékenységét végzi. A karbantartási, vizsgálati és felügyeleti rendszert, valamint szervezetet a vasúttársaságnak kell kidolgozni, vagy kidolgoztatni jelen HKVME előírásait alapul véve.

**4.4.4.** Rendszerek/alrendszerek üzembehelyezésére rendelkezni kell elfogadott javítási, karbantartási dokumentumokkal.

**4.4.5.** Építési munkaterület alá eső és építési forgalmon kívül másra nem használt, vagy üzemszünet alatt álló vasúti pályákra és építményekre a vasúti pályaműködtető a vasútbiztonsági szempontok figyelembevételével felfüggesztheti egyes előírásait vagy különleges előírásokat tehet, illetve átruházhatja feladatait a munkaterületet átvevő építési beruházóra, kivitelezőre.

**4.4.6.** A vasúti szolgáltató / jármű fenntartó kiterjesztheti működési, vasútbiztonsági és kapcsolódó engedélyeit idegen külső fél tulajdonú járművekre, amennyiben a felelőségek és előírások (felügyelet) kérdésében megállapodást köt a külső féllel.

**4.4.7.** A vasúti pályaműködtető kiterjesztheti működési, vasútbiztonsági és kapcsolódó engedélyeit idegen fél tulajdonú iparvágányokra, amennyiben a felelőségek és előírások (felügyelet) kérdésében megállapodást köt a külső féllel.

## **4.5 Felügyeleti rendszer**

A felügyeleti rendszer vizsgálati időszakainak meghatározásánál a vasúti építmények, járművek korát, az alkatrészek elhasználódási fokát, az üzemi igénybevételt, valamint az üzemeltetés körülményeit is figyelembe kell venni. A felügyelet végrehajtásáról nyilvántartást kell vezetni, melyben a megállapításokat követő intézkedéseket is elő kell jegyezni.

## **4.6 Hatósági engedéllyel nem rendelkező létesítmények nyilvántartása**

A vasút üzemeltetőjének gondoskodnia kell az olyan vasúti létesítmények jelen szabályzatban előírt állapotban tartásáról, valamint nyilvántartásáról is, amelyek létesítése és használata nincs hatósági engedélyhez kötve. Ezen vasúti építmények hatósági ellenőrzését az üzemeltetőnek mindenkor lehetővé kell tennie.

## **4.7 Forgalmi utasítások, végrehajtásuk**

**4.7.1.** A vasúti közlekedés biztonságát technikai eszközökkel, berendezésekkel és ezekkel összhangban lévő utasításokkal kell megteremteni.

**4.7.2.** Az egyes vasúti rendszerekre Jelzési és forgalmi utasítást kell készíteni, melyet az illetékes vasúti hatóság hagy jóvá. Ezen utasítás kiegészíthető helyi érvényességű kiegészítő végrehajtási utasítással.

**4.7.3.** A vasútforgalmi teendőket, ezek végrehajtásának módját (a forgalmi szolgálat ellátásnak személyi és technikai feltételeit, a vasútüzemi technológiát) az üzemeltető vasút által kidolgozott utasításokban kell előírni.

**4.7.4.** Ezeknek a HKVME-re kell épülniük. Az utasítások módosítása esetén a biztonságot kockázatelemzéssel kell igazolni a vasúti hatóságnak benyújtott kérelemben.

## **4.8 Eltérő vasúti pálya működtető és vasúti szolgáltató esetére vonatkozó előírások**

Amennyiben a vasúti pálya működtetője és az ott közlekedő vasúti szolgáltató nem azonos, úgy az alábbi szabályokat kell alkalmazni:

- a forgalomirányítást a vasúti pálya működtetője köteles végezni, együttműködésben a vasúti szolgáltatóval és/vagy a közlekedésszervezővel;
- a vasúti pálya működtetője és a vasúti szolgáltató (vállalkozó vasúti társaság) között hálózat-hozzáférési szerződést kell kötni, mely ki kell térjen közösen alkalmazandó biztonságirányítási eljárásokra.

## 5 A HKVME hatálya alá eső vasúti pálya keresztezése és megközelítése

- a.) A fejezet a helyi közforgalmú vasút és a különböző nyomvonalas létesítmények keresztezésére és megközelítésére vonatkozó általános előírásokat tartalmazza. A fejezetben a vasúti pálya és a közúti vasúti pálya fogalmába beleértendő a trolibusz felsővezeték is. Az ebben a fejezetbe foglalt előírások a felszínen vezetett vasutakra vonatkoznak, alagútban vagy más műtárgyon vezetett vasút esetében a keresztező létesítmények kapcsán a vasútüzemeltető egyedi előírása alapján kell eljárni.
- b.) A vasúti pálya mentén a vasútüzem biztonságát veszélyeztető világító készüléket (fényreklám, fényszóró stb.) elhelyezni nem szabad. Arra nézve, hogy a világító készülék a vasútüzem biztonságát veszélyezteti-e, a vasút üzemben tartójának állásfoglalása irányadó.

### 5.1 Vasúti pálya keresztezése, megközelítése

5.1.1. A vasúti védősáv a vasúti pálya, illetve a vasúti közlekedési terület része.

- Új építéseknel az országos közforgalmú vasút védősáv szélessége  $v = 120$  km/h sebességhatárig, a szélső vágány tengelyétől mérve 9,0 m, töltésben lévő vasúti pálya esetén a töltés lábától, bevágásban annak szélétől 5,0 m.
- A védősáv szélességét  $v > 120$  km/h sebesség esetén a vasúti hatóság esetileg állapítja meg.
- A védősávban építmények csak egyedileg helyezhetők el, növények nem telepíthetők.
- Vasúti pálya keresztezéséhez, vagy védőtávolságon belül történő megközelítéséhez a vasút üzembentartójának, közúttal együtt való vezetéséhez – a Közutak Tervezési Szabályzatának figyelembevételével – a közút kezelőjének hozzájárulását minden esetben meg kell szerezni.
- Védőtávolság értéke: Zajra vagy rezgésre érzékeny építmények, valamint környezeti hatásvizsgálathoz kötött, illetve külön jogszabályban meghatározott veszélyes anyagok gyártására, feldolgozására, tárolására szolgáló építmények építése, elhelyezése, megszüntetése esetén a vasúti pálya szélső vágányának tengelyétől számított 100 méteren belüli, egyéb építmények esetében 50 méteren belüli övezet.
- A védőtávolságon belül a vasútból származó zavaró hatásokkal számolni kell.

5.1.2. Építmény vasutat csak úgy közelíthet meg, illetve úgy keresztezhet, hogy a biztonságos vasúti közlekedést ne zavarja.

5.1.3. A közművezetékek és műtárgyak elhelyezése úgy történjék, hogy esetleges meghibásodásuk, szükség szerinti javításuk, cseréjük a vasúti építmények állagát és rendeltetésszerű használatát ne veszélyeztesse.

5.1.4. A vasutat keresztező csővezeték csak úgy helyezhető el, hogy annak esetleges meghibásodása esetén a vasúti pálya megbontása elkerülhető legyen, ne veszélyeztesse az utasok, a vasúti személyzet és a küldemények épségét, a vasúti forgalmat ne akadályozza.

5.1.5. A keresztezések a vasúti pályára lehetőleg merőlegesen legyenek, 30 foknál kisebb szögű kereszteződést nem szabad kialakítani. Ez alól – közút esetében – felmentést az engedélyezésre jogosult útügyi hatóság adhat, a feltételek meghatározásával. A vasúti pályák egymást 30 fok alatt is keresztezhetik.

5.1.6. A nem vasúti nyomvonal jellegű építmények vasutat keresztező vagy megközelítő szakaszát – ha az nem látható – maradandóan meg kell jelölni.

**5.1.7.** A vasúti pálya vízelvezetését semmilyen építmény nem akadályozhatja.

**5.1.8.** A vasúti pályát alul keresztező vezeték védő műtárgyát és azok aknáit úgy kell kialakítani, hogy a sínkoronaszint alatt legalább 0,75 m mélységig a vágánytengely mellett 2,20 m vízszintes szabad terület biztosítva legyen. Burkolt közúti villamosvasúti pályára és a közúttól elkülönített vasútra külön műszaki előírások vonatkoznak.

**5.1.9.** A vasúttal párhuzamos nem vasútüzemi célú vezeték munkaárka a vasúti földmunka rézsújébe nem telepíthető. A munkaárok széle a vasúti földmunka koronaélét (bevágásban), illetve talpvonalát (töltésben) legfeljebb 1,00 méterre közelítheti meg. Az árok vasút felőli oldala a vasút tényleges töltésrézsújének meghosszabbított vonalát nem metszheti, ellenkező esetben méretezett dúcolást kell alkalmazni. A képzelt rézsúbbe való bemetszés esetén még a vasúti terhelést is figyelembe kell venni.

**5.1.10.** A terepszinten elhelyezett vasút mellett létesített, a vasúti terhelésre nem méretezett dúcolású munkaárok vagy munkagödör – pl. átsajtóláshoz indító és fogadó akna – vasút felőli széle a képzett rézsúbbe nem metszhet bele. Bemetszés esetén a dúcolást vasúti teherre is méretezni kell.

**5.1.11.** Vasúti műtárgyaktól 10 méteren belül készülő munkaárok fenékszíntje a műtárgy alapozásának alsó síkja alá nem kerülhet. Támfal melletti párhuzamos munkaárok esetén, ha az alapozás alsó síkját 0,5 méternél jobban megközelíti, statikai vizsgálat és a vasútüzemeltető hozzájárulása szükséges.

**5.1.12.** A vasúti pályára merőleges vagy ferde munkaárok vasút felőli vége a vasúti földművet az előzőekben meghatározott távolságig közelítheti meg. Ha a munkaárok a vasúti pályát ennél jobban megközelíti, a vasúti földmű és a munkaárok állékonyságát erőtani számítással kell igazolni.

**5.1.13.** Vasutat keresztező létesítményt elbontani a létesítményre vonatkozó megszüntetési engedély alapján a vasút engedélyesének előzetes hozzájárulásával lehetséges.

**5.1.14.** Vasút alatti keresztezési műtárgynál, ha a teljes elbontást az érdekeltek nem tartják szükségesnek, a műtárgyat legalább az előzőekben meghatározott mértékig kell lebontani.

**5.1.15.** Közúttól elkülönített vasutak alagútjai felett a védelmi zónába eső területen építmények, vezetékek létesítéséhez a vasút üzemeltetőjének hozzájárulása szükséges.

**5.1.16.** A feszültség alatti nyílt vezetékektől (munkavezeték, tápkábel) jogszabályokban és szabványokban megadott védőtávolságot kell tartani.

## **5.2 Vasút keresztezése és megközelítése úttal, gyalogúttal, kerékpárúttal, közúti gyalogos felül-, aluljáróval**

### **5.2.1 Út, gyalogút, kerékpárút**

a.) Út, gyalogút és kerékpárút vasúti átjáróját a vonatkozó jogszabály szerint szabad létesíteni és kialakítani.

b.) Út, gyalogút és kerékpárút a vonatok kijelölt megállási helyét szintben nem keresztezheti, a közúti vasút kivételével.

c.) Vasúti átjáróban az út ívsugara 300 m-nél kisebb nem lehet, azonban ettől a környező úthálózati kötöttség esetén el lehet térni forgalomtechnikai vizsgálattal.

d.) Útátjáró az íves vágány túlemelés-átmenetébe nem kerülhet.



- e.)** A vasúti átjáró és a csatlakozó út úttestjének szélessége – a vágánytengelytől legkevesebb 30-30 méter távolsáig – 6,0 méter legyen, de nem lehet kevesebb, mint a csatlakozó útszakaszon. A keresztezést és az utat, a szélső vágány tengelyétől legalább 8–8 méter – kerékpárút és járda esetében 4-4 méter távolsáig – szilárd burkolattal kell ellátni.
- f.)** Üzemen belüli út a vágányt legalább 3,50 m hasznos szélességgel keresztezze.  
Útátjáróban a nyomcsatorna szélességének értékét pályahálózat-működtetői előírás tartalmazza.
- g.)** Túlemelésben fekvő vasúti pálya esetén a vasúti átjáróban az út lejtése a vágány túlemelésének feleljen meg. Ha a vasúti átjáró több vágányon vezet át, akkor a sínek felső érintője – az út tengelyének irányában – egy síkban legyen. Vasúti átjárónál az út függőleges lekerekítő ívét helyettesítő sokszög első töréspontja a vágánytengelytől legalább 2,00 méterre legyen.
- h.)** A vasúti átjáróban, a vasúti szabadon tartandó tér határához csatlakozó útszakaszon a vízszintes ívsugár legalább 15,00 méter, a függőleges lekerekítő sugár legalább 50,00 méter legyen.
- i.)** Kitérő mellett vagy kitérőn áthaladó útátjáró létesítése esetén:
- a vasúti átjáró útburkolatának széle a kitérő elejétől vagy végétől, illetve a kitérő ahhoz közelebb eső részétől legalább 10 méterre, indokolt esetben 5 méterre, iparvágánynál legalább 3 méterre legyen,
  - ha a vasúti vágányon az engedélyezett sebesség 20 km/h-nál nem nagyobb és típusa alapján a kitérő útátjáró szakasza burkolásra alkalmas. Nem vonatkozik ez az előírás a közúti vasútra, ahol a pályára, illetve kitérőre engedélyezett sebesség alkalmazható.
- j.)** Ha az út felsővezetékkel ellátott pályát keresztez és a munkavezeték az előírt magasságot nem éri el, akkor a vasúti pálya és a közút védelme érdekében az MSZ-EN 50122 szabvány előírásai szerint kell eljárni.
- k.)** A védőkapu alsó élének magassági adatait külön műszaki előírás tartalmazza.
- l.)** Helyi érdekű vasút felsővezetékét más rendszerű munkavezeték csak külön engedéllyel keresztezheti.
- m.)** Trolibusz és közúti villamos vasúti vonal felsővezetéke országos vasút felsővezetékét csak külön engedéllyel keresztezheti.
- n.)** Út- és vasút keresztezésének biztosítását, közútról a szabad rálátást a jogszabályban előírt módon kell megoldani.
- o.)** Vonóvezeték vagy kábelcsatorna és út keresztezésénél legalább 20 cm átmérőjű védőcsövet kell alkalmazni, amelyet az út padkája alatt is át kell vezetni. A védőcső teteje és az út pályaszintje között legalább 40 cm takarás kötelező.
- p.)** Útnak nem minősülő, de járműforgalmat is bonyolító terület vágányt keresztező bejárati szakaszát legfeljebb 40 km/h sebességre engedélyezett vasúti forgalom esetén szabad létesíteni.
- q.)** Önállóan létesített gyalogút, kerékpárút a vágányt 60 foknál kisebb szögben nem keresztezheti, kivéve a vasúti átjáró mellett történő elhelyezés esetén, ahol azzal párhuzamosan is lehet. Gyalogos vasúti átjáró és kiépített átkelőhely szélessége egyezzen

meg a csatlakozó gyalogút, illetve járda szélességével, de 1,50 méternél keskenyebb nem lehet.

r.) A kiépített átkelőhelyet a sínek között és a vágánytengelytől legalább 6,00 m hosszban, gyalogos átjárót pedig legalább a sínek között burkolattal kell ellátni. A vágány melletti burkolat e szakaszán lépcsőt elhelyezni nem szabad, de az lejtős kialakítású lehet.

s.) Közút mellett szintkülönbséggel (kiemelt szegéllyel) épített járda átvezetésénél a vasút szabadon tartandó tere határáig a járda és a kiemelt szegélyszint különbségét meg kell szüntetni. Az átvezetésben a kiemelt szegély vonalát záróvonal felfestésével kell megjelölni.

t.) A gyalogos vasúti átjáró vagy a kiépített átkelőhely széle az úttest szélétől legalább 0,50 méterre legyen a közúti vasutat kivéve.

u.) A gyalogos vasúti átjárónál és a kiépített átkelőhelynél terelőkorlát létesítendő, vagy az átjárót biztosítani kell. A terelőkorlát kialakítása olyan legyen, hogy a gyalogos mindkét irányban a vasúti forgalommal szemben kényszerüljön közlekedni. Az előzőek nem vonatkoznak a közúti vasutat keresztező kijelölt gyalogátkelő helyekre.

### **5.2.2 Közúti felüljáró, illetve vasúti aluljáró**

a.) A felüljáró alatt a vasút részére szükséges szabadon tartandó teret biztosítani kell.

b.) A vasúti vágányok mellett vagy azok között létesített alátámasztó oszlopoknál – ha a vágánytengely és az oszlop belső éle közti távolság 3,5 méternél kisebb, és az oszlop mellett nincs kiemelt szegély, vagy magasperon – terelőelemet kell elhelyezni a sínek külső vagy belső oldalán, vagy védelműkről egyéb módon gondoskodni kell.

c.) Közúti felüljáró pályaszerkezetét úgy kell kialakítani, hogy a vasútra arról szennyeződés ne juthasson. A felüljáró létesítésénél a járművek leesési veszélyének csökkentése érdekében a vasúti pálya megfelelő védelméről gondoskodni kell.

d.) Villamosított vasúti vágány, illetve trolibusz nyomvonal felett a felsővezeték közvetlen vagy közvetett érintésének megakadályozására védőberendezés létesítendő.

### **5.2.3 Közúti aluljáró, illetve vasúti felüljáró**

a.) Vasút alatt közúti aluljáró általában akkor helyezhető el, ha a vasút magassági vonalvezetésének megváltoztatása nélkül, a közút kategóriájának megfelelő úrszelvény biztosítható.

b.) A közút feletti vasúti átvezetés hídszerkezetének legalacsonyabb pontja a közút burkolatától számítva 5,50 m legyen. Az útügyi hatóság hozzájárulásával ennél alacsonyabb méretű, de az utakra vonatkozó úrszelvénynek megfelelő megoldás is kialakítható oly módon, hogy a vasúti híd védelméről – figyelmeztető jelzéssel, védőkapu vagy ütközőgerenda elhelyezésével, szerkezeti megerősítéssel, vagy egyéb módon – gondoskodni kell. Az ütközőgerendát a várható erőhatásra, de legalább 500 kN vízszintes eltolóerőre és 250 kN függőleges felemelőerőre kell méretezni.

c.) A védőkapu és az ütközőgerenda alsó éle legalább 10 cm-rel legyen alacsonyabb a hídszerkezet alsó élénél.

d.) A vasúti híd, út melletti alátámasztó oszlopa védelméről – kiemelt szegéllyel, védőkorláttal vagy egyéb módon – gondoskodni kell.

- e.) Kiemelt szegéllyel védett, a szegély szélétől 2,0 m-en belül elhelyezett oszlopok megvilágítandók.
- f.) Vasúti hídnak az út szélétől 10 méteren belül lévő alátámasztó oszlopát – a védekezés módjától függetlenül – ütközőerőre kell méretezni, a vasúti hidakra vonatkozó szabályok szerint.

#### **5.2.4 Gyalogos alul- és felüljáró**

- a.) Gyalogos felüljáró alatt a vasút részére a szükséges szabadon tartandó teret biztosítani kell.
- b.) A gyalogos aluljáró, utasaluljáró folyosószelelyét a várható utasforgalom, illetve a mértékadó utasszám alapján kell megállapítani. Legkisebb szélessége és belmagassága 2,50 m lehet.
- c.) A gyalogos alul- és felüljárók megfelelő világításáról gondoskodni kell. A utasaluljárókban világítási üzemzavar esetére legalább „irányfény” tartalékvilágítás biztosítása szükséges.
- d.) A közlekedési pályák melletti lépcsőlejárókat, lejáró-rámpákat felcsapódó víz, por és elsodort kavics ellen tömör korláttal kell védeni, kivéve a közúti vasutat és a fogaskerekű vasutat.
- e.) Utasaluljáró lépcsős vagy rámpás lejárójának mindkét oldalán, a lejáró teljes hosszán, fogódzkodót kell elhelyezni. A vasúti pálya gyalogos felüljáróján villamos felsővezeték közvetlen vagy közvetett érintésének megakadályozására védőberendezés kialakítása szükséges.

#### **5.2.5 Vasút megközelítése közúttal, védősáv biztosítása**

- a.) Egymást megközelítő vasút és közút esetén biztonsági okokból a vágány és az útburkolat széle között védősávot kell biztosítani.
- b.) Ennek megfelelően:
- ha az út szintje a vasút sínkorona szintjéhez viszonyítva  $-1,5$  m és  $+4,5$  m között helyezkedik el és a vasúti pálya 60 km/h-nál nagyobb sebességre alkalmas, akkor a védősáv kötelező szélessége legalább 20 m;
  - nagyobb szintkülönbség esetén, ha az út felül van, az alsó szinten a vágánytengely és a talpvonal között 10 m, ha a vasút van felül, az út szintjén az útburkolat széle és a talpvonal között 15 m szélességben közel vízszintesen kell a földművet kialakítani.
- c.) A fenti védősávok szélessége csökkenthető, ha védőszerkezet elhelyezésével a közlekedésbiztonság fenntartható. A védőszerkezet megfelelését műszaki elemzéssel kell igazolni.
- d.) A 60 km/h vagy ennél kisebb sebességre tervezett vasúti pálya mellett a védősáv külterületen 7,50 m széles, belterületen helyszűke esetén – az útpadka (járda) az elsodrasi határon kívül legalább 1,00 m széles legyen. Közúti vasút esetén a védősávot nem kell biztosítani.
- e.) Vasúti pálya mellett fekvő – a vasút üzemi útjainak kivételével – gyalogút, járda, kerékpárút vágány felőli széle a vágánytengelytől legalább 4 m + a vágányra engedélyezett sebesség (km/h) századrészenek m-ben megfelelő távolságra legyen. Ha ez a távolság nem



tartható, a gyalogút, a járda, a kerékpárút és a vasút közé korlátot, kerítést kell elhelyezni, kivéve a közúti vasutat.

f.) Harmadikszínes (áramvezetőszínes) vágányokat el kell keríteni. Ha a harmadikszínes megközelítésének veszélye fennáll, azt véletlen érintés ellen védő burkolattal kell ellátni.

### **5.3 Vasút keresztezése és megközelítése más vasúttal**

**5.3.1.** Helyi közforgalmú vasutak nyíltvonalai pályái egymással, vagy más vasúti rendszerrel szintben csak kivételesen, az engedélyező hatóság hozzájárulásával keresztezhetők, kivétel a közúti villamosvasút és a trolibusz keresztezése egymással és önmagával. Vasutak külön szintű keresztezésénél a vasút részére szabadon tartandó tér méreteit a keresztezett vasútra vonatkozó előírások szerint kell figyelembe venni. A keresztezési műtárgy méreteinek megállapításánál a vasúti jelzőkre való rálátást biztosítani kell. A közúti vasúti vonalak szabványos szerkezeti kialakítással szintben is keresztezhetik egymást.

**5.3.2.** Közúti villamos vasúti vonal és országos közforgalmú vasút szintbeli keresztezése esetén a közúti vasúti pályán a jelzőket a közúti vasúti féktávolságok figyelembevételével kell kitzúzni, a szükséges biztonsági kockázatelemzés elvégzésével.

**5.3.3.** A vasúti vágányok mellett vagy azok között elhelyezendő tartóoszlopok védelméről, ha a vágánytengely és az oszlop vágány felőli éle közötti távolság 3,50 méternél kisebb, terelőelem elhelyezésével, vagy egyéb módon gondoskodni kell. Nem vonatkozik ez a kétvágányú, középoszlopos elrendezésű közúti vasúti pályákra.

**5.3.4.** Vasutak egymást nyílt vonalon oly mértékben közelíthetik meg, hogy az úrszelvényre, a szabadon tartandó terekre és vágánytengely-távolságokra vonatkozó előírások megtarthatók legyenek.

**5.3.5.** Vágányfonódás csak különösen indokolt esetben engedhető meg.

### **5.4 Vasút keresztezése és megközelítése szállítópályával**

**5.4.1.** A keresztezés kialakításánál a vasutak részére szabadon tartandó teret kell biztosítani. Szállítópálya – kötélpálya, függősinpálya, szalagpálya stb. – vasút feletti átvezetésénél a vasút védelme biztosítandó.

**5.4.2.** Személyforgalmú vágányt kötél- és függősinpálya esetén védőhíddal kell védeni. Csak teherforgalomra szolgáló vágány felett legalább védőháló alkalmazása szükséges. Személyszállító kötélpálya alatt a védelem szükségtelen.

**5.4.3.** Magasvezetésű szállítószalag vasút felett történő alkalmazásánál személyforgalmú vágány esetében zárt szerkezetű szalaghidat kell építeni.

**5.4.4.** A keresztező műtárgy olyan megoldású legyen, hogy a szalagpálya keresztezésen kívüli elemeiben bekövetkező esetleges károsodás a keresztezési szakaszra ne terjedhessen ki.

**5.4.5.** A szállítópálya tartóoszlopának védelméről a 7.3. pont szerint kell gondoskodni.

**5.4.6.** A vasutat megközelítő szállítópályát, ha annak üzemi sávja a vágánytengelyt 5,00 méternél jobban megközelíti, a keresztezésre előírtak szerint kell kialakítani.

## 5.5 Vasút és vízfolyás keresztezése és megközelítése

**5.5.1.** A hídnylások méreteinek és a hídszerkezet alsó élének (magasságának) meghatározása úgy történjék, hogy

- a híd mértékadó vízszint mellett ne okozzon olyan duzzasztást, illetve vízsebesség-növekedést, amely a hídszerkezetet veszélyezteti vagy a meder jelentős elváltozásához vezethet,
- az úszó jég vagy az uszadék árvizet ne idézzen elő és a hídszerkezetet ne veszélyeztesse.

**5.5.2.** A vasút alatti vízfolyás legmagasabb vízszintjét bármilyen létesítmény csak abban az esetben növelheti, ha a vízszintemelkedés a vasút biztonságát nem veszélyezteti.

**5.5.3.** A hajóút feletti híd kialakításánál biztosítani kell a hajózási űrszelvényt. A híd pillérei a hajók ütközését biztonságosan elviseljék.

**5.5.4.** Vízfolyás, állóvíz medrének rézsúja a vasutat 10 méternél jobban csak akkor közelítheti meg, ha a rézsú elmosás ellen védve van és sem a vízfolyás, illetve az állóvíz, sem a vasút fenntartásához út nem szükséges.

**5.5.5.** Földművön vezetett vasút melletti vízfolyás vagy állóvíz duzzasztott vízszintje a vasút alatti talajvízszintet nem emelheti sínkoronaszint alatti 1,40 méternél magasabbra.

## 5.6 Vasút keresztezése és megközelítése csővezetékekkel

**5.6.1.** A vasúti pályát alul keresztező nyomás alatti csővezetékét védőcsőbe kell helyezni. A védőcsőre és a védőcső nélküli szállítócsőre vonatkozó követelményeket műszaki előírásban kell meghatározni.

**5.6.2.** Nyomás alatt álló vezeték vasúti pálya alatt történő átvezetésénél a pálya egyik vagy mindkét oldalán – a következőkben foglaltak kivételével – elzárót kell alkalmazni. Az elzáró vagy elzárók a vasúti pálya mellett létesített aknában és aknán kívül is alkalmazhatók. Aknába telepített elzárókulcsszárát fel kell vezetni az aknafedélben hagyott nyílásig.

**5.6.3.** A vasúti pálya mindkét oldalán akkor kell elzárót elhelyezni, ha a vezeték mindkét oldal felől nyomás alá kerülhet.

**5.6.4.** Az elzárásra vonatkozó előírások nem kötelezőek a magasnyomású szénhidrogén-vezeték vágánykeresztesésénél, ha csőtörés, illetve nyomásesés esetére automatikusan üzembelépő elzáró rendszer kerül beépítésre.

**5.6.5.** Az aknát a védőcső végénél a töltésrézsű talpvonalától legalább 1,00 méterre, bevágásban az oldalárkon kívül kell elhelyezni. Védőcsöves kialakítás esetén a védőcsövet az aknáig kell elvezetni.

**5.6.6.** A vasúti pályát alul keresztező gravitációs csővezeték belső átmérője legalább 30 cm legyen. A csővezeték szivárgásmentességéről gondoskodni kell.

**5.6.7.** A vasúti pályát felül keresztező csővezetékét közforgalmú vasútnál tartószerkezetre kell helyezni, egyébként önhordóként alakítható ki, amit részletes műszaki előírásban kell meghatározni.

**5.6.8.** Közforgalmú vasút felett 6 bar-nál nagyobb belső nyomású gázvezeték nem vezethető át.

**5.6.9.** Csővezeték a vasút vágánytengelyét legfeljebb a 7.1. alfejezetben említett módon közelítheti meg. Amennyiben a vezeték a kiépített rézsúvonal alatt helyezkedik el, a nyomás alatti vezetékét védőcsőbe kell helyezni.

**5.6.10.** Közúti vasutat föld alatt megközelítő csővezetéknel 12 bar-nál kisebb nyomás esetén a védőszerkezet elhagyható.

**5.6.11.** Vasúti közlekedésre szolgáló műtárgyban tilos gázvezeték átvezetni. Vasúti alagútban csak vasútüzemi csővezeték szabad létesíteni.

**5.6.12.** A vasutat a szivárgó vizektől védő csővezeték a vágánytengelytől legalább 1,50 méterre helyezkedjék el. Alagútban lévő folyóka a vágánytengelyben is kialakítható.

**5.6.13.** Vasúti műtárgy alapjához 4 m-nél közelebb földben elhelyezkedő nyomás alatti csővezeték védőcsőbe kell helyezni.

**5.6.14.** Ha a vasutat keresztező vagy megközelítő fém-csővezeték aktív korrózióvédelemmel létesül, akkor az aktív hatásnak kitett körzeten belül a biztosító és távközlő berendezési kábeleket és azok tartozékait megfelelő passzív védelemmel kell ellátni. A vasúti biztosítóberendezési- és távközlési kábeleket a csővezeték aktív korrózióvédelmi rendszerébe bekapcsolni nem szabad. Ha a vasutat megközelítő fém csővezeték védelme a vasúti villamosvontatás káros hatásaitól megbízhatóan és gazdaságosan nem oldható meg, a párhuzamos vezetés csak a veszélyeztető hatások figyelembevételével engedhető meg.

## **5.7 Vasút keresztezése és megközelítése gyengeáramú vezetékkel**

**5.7.1.** A vasúti pályát alul keresztező távközlési vezeték védőcsőbe kell helyezni oly módon, hogy a sínkoronaszint alatt a védőcső felső síkja legalább 1,20 m mélységben húzódjék. A védőcső végét a képzett rézsú vonalán túl legalább 1,0 m-re kell kialakítani.

**5.7.2.** A vasúti pálya mentén a föld feletti távközlési vezeték oszlopait – lehetőleg a vasúti töltés lábánál, a bevágás szélénél vagy rézsú közbenső padkáján – úgy kell elhelyezni, hogy azok a vasúti közlekedést és a vasúti jelzőberendezésekre a szabad rálátást ne zavarják.

**5.7.3.** A nem vasútüzemi célú távközlési gyengeáramú építmény helyi közforgalmú vasútvonal vágánytengelyétől mért távolságát úgy kell meghatározni, hogy az a villamos távolbahatás elleni védekezésnek megfeleljen.

## **5.8 Vasút keresztezése és megközelítése nagyfeszültségű vezetékkel**

**5.8.1.** A helyi közforgalmú vasútvonalat nagy feszültségű szabadvezeték csak a műszaki előírások figyelembevételével keresztezheti.

**5.8.2.** A vasúti pályát alul keresztező erősáramú vezeték védőcsőbe kell helyezni oly módon, hogy az a sínkoronaszint alatt legalább 1,20 m mélységben húzódjon a védőcső felső síkja. A védőcső végét a képzett rézsú vonalon túl legalább 1,0 m-re kell kiképezni.

**5.8.3.** Vasutat megközelítő szabadvezeték úgy kell elhelyezni, hogy az a vasúti távközlési vezetékekre vonatkozó villamos távolbahatás elleni védekezésnek megfeleljen.

**5.8.4.** Indokolt esetben a 20–120 kV közötti feszültségű vezeték a vágány felett hosszában is elhelyezhető. Ez esetben a keresztezésre vonatkozó előírásokat meg kell tartani.

**5.8.5.** Erősáramú kábel a vágánytengelyt 3,00 méterre közelítheti meg, ha egyébként a vasútüzemi kábelek elhelyezését nem akadályozza. A vasútüzemi erősáramú vezetékek vágánytengelytől való távolságát a vasút üzemmentartójának belső utasításai határozzák meg.

**5.8.6.** Közúti vasutat és a helyiérdekű vasutat keresztező, illetve azzal párhuzamosan vezetett közművezetékek elhelyezésénél térszint alatt és felett a vonatkozó műszaki előírások irányadók.

## 5.9 Vasút keresztezésével és megközelítésével kapcsolatos létesítmények ellenőrzése és fenntartása

**5.9.1.** A vasút alatti, feletti és azt megközelítő létesítményeket úgy kell fenntartani, hogy azok a vasútüzem- és forgalom biztonságát ne veszélyeztessék. Ezen létesítményeket ennek érdekében rendszeresen ellenőrizni és vizsgálni kell. Ennek, valamint a fenntartásnak a rendjét a vasút üzemeltetőjének, kezelőjének hozzájárulásával kell meghatározni. A közforgalmú vasutak esetében az ellenőrzést, illetve vizsgálatot a vasút üzemeltetőjének és a létesítmény kezelőjének közösen, legalább évente egyszer el kell végezni, és az ellenőrzés/vizsgálat jegyzőkönyvét és eredményét a vasút üzemeltetőjének részére át kell adni.

**5.9.2.** A vasút feletti idegen létesítményeket a vasút üzemeltetője a vasútbiztonság érdekében egyoldalúan is megvizsgálhatja és szükség esetén az észlelt hibák kijavítását kérheti a létesítmény fenntartójától.

## 6 Vegyes rendelkezések

**(1)** A meglévő vasúti pályák, tartozékaik, üzemi létesítmények és járművek továbbra is a korábbi hatósági engedélyekben foglalt feltételek szerint üzemeltethetők, de törekedni kell - a HKVME-ben foglaltak alapján - mielőbbi korszerűsítésükre.

**(2)** A helyi közforgalmú vasutak pályái, azok tartozékai, a vasutak üzemi létesítményei, valamint a vasúti járművek tervezésére, kivitelezésére és üzemeltetésére korábban kiadott műszaki és üzemeltetési szabályozásoknak a HKVME-vel és a kapcsolódó Vasúti Műszaki Előírásokkal és Ajánlásokkal összhangban álló rendelkezései a továbbiakban is alkalmazhatók.

**(3)** A HKVME és a kapcsolódó Vasúti Műszaki Előírások és Ajánlásokban foglaltakat kell alapul venni a vasutakra vonatkozó szabályozások (műszaki-üzemviteli előírások, irányelvek, utasítások stb.) kidolgozásához.

**(4)** Jelen HKVME -ben nem szabályozott kérdésekben külön, a tárgyban kialakított VMB állásfoglalás alapján kell eljárni, ha ilyen nem áll rendelkezésre azt be kell szerezni.

**(5)** Az egyes szakmai területekre vonatkozó részletes előírásokat, ajánlásokat külön, szakáganként előállított részletes VME előírásokban kell szerepeltetni.

### III. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

#### 1 Hatálybalépés

Jelen Vasúti Műszaki Előírás az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról szóló 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet hatályon kívül helyezésének napján lép hatályba, rendelkezéseit e naptól kell alkalmazni.

#### 2 Hatályon kívül helyező rendelkezések

3 -

#### 4 Átmeneti rendelkezések

5 -

tervezetet